

וַיַּחַרְדּוּ יִצְחָק תְּרַדָּה גְדוּלָּה, מֵאֵי גְדוּלָּה? פְּתִיב הָכָא גְדוּלָּה, וְכַתִּיב שֵׁם (דברים יח) וְאֵת הָאֵשׁ הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת וְגו'. שְׁנַכְנַס עִמּוֹ גֵּיהֲנָם. עַד מָאֵד - מַה זֶה עַד מָאֵד? פְּתִיב הָכָא מָאֵד, וְכַתִּיב שֵׁם (בראשית א) וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. זֶה מִלְאָךְ הַמּוֹת. אָז אָמַר מִי אֶפּוֹא.

בְּשִׁמּוּעַ עֲשׂוּ אֵת דְּבָרֵי אָבִיו וְגו'. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, כְּמָה רְעוּת עֲשׂוּ אוֹתָן דְּמַעוֹת שְׂבָכָה וְהוֹצִיא עֲשׂוּ לִפְנֵי אָבִיו כְּדִי שְׂיִתְבָּרַךְ מִמֶּנּוּ, מִשּׁוּם שְׁהִיָּה מַחְשִׁיב דְּכַר אָבִיו יוֹתֵר. הֵכִי קָרָא שְׁמוֹ יִעֲקֹב. (ובאורו) הֵכִי קָרָא שְׁמוֹ - קָרָא שְׁמוֹ אוֹתוֹ שְׁקָרָא לוֹ. הוֹצִיא הַשְּׁמַעַת קוֹל שֶׁל רַק בְּשִׁבִיל קְלוּן. לֹא כְּתוּב הֵכִי נִקְרָא שְׁמוֹ, אֲלֵא קָרָא שְׁמוֹ.

וַיִּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים. זֶה - מַה הוּא זֶה? (אלא) וַיִּעֲקֹבֵנִי פְּעַמִּים הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת! אֲלֵא דְּכַר אֲחָד הִיָּה פְּעַמִּים - בְּכַרְתִּי, הַחֲזִיר לוֹ פְּעַם אַחֲרַת בְּרַכְתִּי. זֶהוּ פְּעַמִּים. כְּמוֹ כֵּן (בראשית מג) כִּי עֲתָה שְׁבִנּוּ זֶה פְּעַמִּים. דְּכַר אֲחָד פְּעַמִּים. אֲחָד שְׁהִנָּה הַחֲזִירָתִי לוֹ, וְלֹא נִהְיָה בְּבוּשָׁה לִפְנֵי אוֹתוֹ אָדָם. שְׁבִנּוּ - בְּשִׁנּוּ. אָנוּ בְּבוּשָׁה מִמֶּנּוּ, וְכִבְרַת הַחֲזִירָנוּ.

כְּמוֹ זֶה אָמַר אֵיזֹב, (איוב יג) וְתַחֲשַׁבְנִי לְאֵיזֹב לָךְ. חֲזוֹר אֵיזֹב - אֵיזֹב. וּפְרָשׁוּךְ שְׂכַתוּב אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרָה יִשׁוּפְנִי וְגו'. אָמַר לִפְנֵינוּ: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׁמָא רוּחַ סַעֲרָה עֲבָרָה לִפְנֵיךְ? וְכַאֵן בְּכַרְתִּי לְקַח, וְהִנֵּה עֲתָה חֲזוֹר הַדְּכַר וְנִטַּל בְּרַכְתִּי.

הֵן גָּבִיר שְׁמַתִּיו לָךְ וְגו', וּלְךָ אֶפּוֹא מַה אֶעֱשֶׂה בְּנִי. וּלְךָ אֶפּוֹא - אֵינִי עוֹמֵד פַּה מִי שִׁסְפִים עֲלֶיךָ. מַה אֶעֱשֶׂה בְּנִי. אָז בְּרַךְ אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהִסְתַּפַּל בְּדַרְגָּתוֹ

וַיַּחַרְדּוּ יִצְחָק תְּרַדָּה גְדוּלָּה, (בראשית כז) מֵאֵי גְדוּלָּה, פְּתִיב הָכָא גְדוּלָּה, וְכַתִּיב הָתָם (דברים יח) וְאֵת הָאֵשׁ הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת וְגו', דְּעָאֵל עִמִּיהָ גֵּיהֲנָם. עַד מָאֵד. מֵאֵי עַד מָאֵד. פְּתִיב הָכָא מָאֵד, וְכַתִּיב הָתָם (בראשית א) וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, דָּא מִלְאָךְ הַמּוֹת, כְּדִין אָמַר מִי אֶפּוֹא. (דף קמח ע"א).

בְּשִׁמּוּעַ עֲשׂוּ אֵת דְּבָרֵי אָבִיו וְגו'. (בראשית כז) אָמַר רַבִּי חֵיִיא, כְּמָה בִּישִׁין עֲבָדוּ אֵינוֹן דְּמַעִין דְּבָכָה וְאֶפִּיק עֲשׂוּ קָמִי אָבִוּי, כְּגִין דִּיתְבָּרַךְ מִנִּיהָ, כְּגִין דְּהוּהוּ חֲשִׁיב מְלָה דְּאָבִוּי יִתִּיר. הֵכִי קָרָא שְׁמוֹ יִעֲקֹב. (ד"א ל"ג) (ואוקמוה) הֵכִי קָרָא שְׁמוֹ, קָרָא שְׁמוֹ הַהוּא דְּקָרָא לִיהָ, אֶפִּיק צִיצָא דְּרוּקָא כְּגִין קְלָנָא. הֵכִי נִקְרָא שְׁמוֹ לֹא כְּתִיב, אֲלֵא קָרָא שְׁמוֹ.

וַיִּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים. זֶה. (בראשית כז) מַהוּ זֶה, (אלא) וַיִּעֲקֹבֵנִי פְּעַמִּים מִיבְעֵי לִיהָ. אֲלֵא, מְלָה חַד הוּי תְרִי זְמַנִּי, בְּכוֹרְתִי, אֲהַדְרִי לִיהָ זְמַנָּא אַחֲרָא בְּרַכְתִּי, זֶה הוּא תְרִי זְמַנִּין. כְּגִוּוֹנָא דָּא, (בראשית מג) כִּי עֲתָה שְׁבִנּוּ זֶה פְּעַמִּים, מְלָה חַד, תְּרִין זְמַנִּין. חַד דְּהָא אֲהַדְרָנָא לִיהָ וְלֹא נִהְיָה בְּכַסּוּפָא קָמִיהָ דְּהַהוּא בַר נֶשׁ. שְׁבִנּוּ, בְּשִׁנּוּ. אֲנִן בְּכַסּוּפָא מִנִּיהָ, וְכִבְרַת אֲהַדְרָנָא.

כְּגִוּוֹנָא דָּא, אָמַר אֵיזֹב, (איוב יג) וְתַחֲשַׁבְנִי לְאֵיזֹב לָךְ, אֲהַדְרִי אֵיזֹב. וְאוּקְמוּהָ דְּכַתִּיב, (איוב ט) אֲשֶׁר בְּסַעֲרָה יִשׁוּפְנִי וְגו'. אָמַר לִפְנֵינוּ, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׁמָא רוּחַ סַעֲרָה עֲבָרָה לִפְנֵיךְ. וְהָכָא בְּכוֹרְתִי לְקַח וְהִנֵּה עֲתָה אֲהַדְרִי מְלָה וְנִטַּל בְּרַכְתִּי.

הֵן גָּבִיר שְׁמַתִּיו לָךְ וְגו', וּלְךָ אֶפּוֹא מַה אֶעֱשֶׂה בְּנִי. (בראשית כז) וּלְךָ אֶפּוֹא, לִית

קָמִימָא הָכָא מָאֵן דְּמִסְתַּפֵּם עֲלָךְ. מַה אֶעֱשֶׂה בְּנִי. כְּדִין, בְּרַכְיָה בְּהַאי